



Styreleder Sten Sture Larre i Fortidsminneforeningen Oslo og Akershus mener storgården Nordli bør bevares.

Dette kulturminnet skal rives i dag

■ Beskylder Sørums kommunen for vandalisme

– Kulturvandalisme, hevder Fortidsminneforeningen om rivingen av et storbygg fra 1790-tallet som skal starte i Sørums kommunen i dag.

GEIR SALVESEN
SVEIN ERIK FURULUND (foto)

Gravemaskinen står allerede klar. Det er bare å starte motoren, og så er et gammelt, verneverdig kulturminne en saga blott, ifølge Fortidsminneforeningen. Sten Sture Larre – styreleder i Fortidsminneforeningen Oslo Akershus reagerer skarpt på at den gamle storgården Nordli i Sørums kommunen, bygget på 1790-tallet, nå skal rives og erstattes av en kopi. En forferdelig sløsing med penger som både er helt unødvendig og som i tillegg ødelegger en originalbygning som har historisk verdi, mener foreningen.

– En replika som det her er snakk om, vil aldri få samme kulturminneverdi som originalbygningen, sier Larre.

Uenig om pris. Stridens kjerne er blant annet en vurdering av hvor mye det ville koste å sette i stand den nåværende bygningen. Kommunen er kommet til at prisen vil være 97 millioner kroner. Fortidsminneforeningen har innhentet motekspertise som kalkulerer med rundt 30 millioner kroner. Altså et sprik på 67 millioner kroner.

– De har landet på et helt utrolig tall. Det ville ha vært Norges dyreste restaurering i ikke-statlig regi, mener Larre om kommunens kostnadsoverslag.

Ekstra pikant i denne saken er at en av dem som presser hardt på for riving, er Ivar Egeberg – varaordfører i Sørums kommunen og generalsekretær i Senterpartiet inntil han gikk av for 14 dager siden.

– Det er altså kulturminneår i år og Egeberg har vært generalsekretær i ett av regjeringspartiene. Da bør man strekke seg

lengst mulig, hevder Larre.

– Mener du dette er kulturvandalisme?

– Ja, det vil jeg helt klart si. Rivingen er unødvendig og kostbar, mener Larre.

Annen versjon. Fra kommunens side ser bildet annerledes ut.

– Er det korrekt at kommunen har landet på 97 millioner som pris for restaurering? Aftenposten spør varaordfører Egeberg:

– Ja, det var det som forelå som overslag.

– Fortidsminneforeningen sier det vil koste rundt 30 millioner?

– Jeg vet ikke hva de bygger dette på. Vi har jo hatt et profesjonelt firma til å se på dette. Vi må forholde oss til de overslagene vi har.

– Kulturvandalisme, hevder Fortidsminneforeningen som mener at spesielt i et kulturminneår bør man være forsiktig?

– Alt dette med kulturminner – jeg er ikke uenig i det. Men det er som med alle slike minner:

Det er ett av tre nivåer. Det første: At bygget blir stående og datter ned. Neste: At arbeidet blir gjort ordentlig. Mellomversjonen er å beholde utseendet og bygge en replika. Hvis samfunnet hadde vært villig til å bruke så mye penger og beholde kulturminnene fullt ut, er det greit. Men intet parti prioriterer å beholde alle kulturminner. Vi har også eksempler på at replika-bygg er blitt populære. Å harselere med Senterpartiet her er ufint. Vi har kjempet hardt for kulturminner. Våre hardeste motstandere vil jo rive og ikke bygge opp.

– Det kreves at formannskapet tar ny beslutning?

– Jeg er ikke saksbehandler en gang, men en vanlig politiker, som har fattet et lovlig vedtak. Fra kulturretaten i Akershus fylke har vi fått ok på å rive og bygge opp replika. Når kommunestyret har fattet vedtak, er det rådmann og eiendomsselskapet som håndterer dette videre, sier Egeberg.

geir.salvesen@aftenposten.no